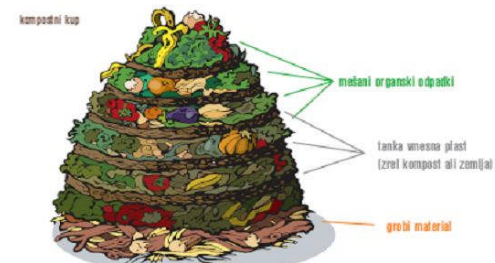


Zakaj kompostirati?

Kompostirajte in vključite se boste v eno od najbolj okoljevarstvenih dejavnosti današnjega časa. Do 40 % odpadkov, ki jih proizvede povprečno gospodinjstvo, je primernih za kompostiranje. V številkih bi to pomenilo, da bi iz 400 kg oz. 4 m³ odpadkov, ki jih povprečna družina pridelala letno, za kompostiranje lahko izločili 100 kg bioloških odpadkov, iz katerih bi pridelali 60 kg kakovostnega komposta.



Namesto, da bi ti odpadki na odlagališču zgñili ob pomanjkanju zraka in bi se iz njih razvijal toplogredni plin metan, lahko na kompostniku ob zadostni prisotnosti zraka strojno v zrel kompost, s čimer zemlji vrnejo del izrabljenih snovi in zmanjšajo oz. nadomestijo uporabo hlevskega gnojla in mineralnih gnojil.

Zakaj lahko uporabljamo kompost:

- Za izboljšanje sestave prsti
- Za boljše zadrževanje vlage
- Za boljše prezračevanje tal
- Za večjo akumulacijo toplote
- Za pridelavo zdravih rastlin s plodovi polnega okusa

Osnovni napotki za kompostiranje

Kaj sodi na kompostni kup:

- Kuhinjski odpadki – zelenjavni odpadki in olupki, olupki in ostanki sadja, netekoči ostanki hrane, jajčne lupine, kavne in čajne usedline, filtri in vrečke, pokvarjeni prehrabeni izdelki (brez tekočin in embalaže), papirnate vrečke za sadje in zelenjavo ter papirnati robčki;
- Vrtni odpadki – pokošena trava, rezano gmičevje in veje, plevel, rože, slama;

Kaj ne sodi na kompostni kup:

- Odpadki iz materiala, ki se v naravi ne razgradijo – steklo, plastika, keramika, kovine, barve, laki, olja
- Kost, meso, maščobe
- Izločki domačih živali in ljudi
- Plevel, ki semeni

Kje lahko kompostiramo?

Na vrtu, v garaži, kleti, ali celo na balkonu.

Kako kompostiramo?

Primeren prostor za vrtni kompostnik je polsenčni predel vrta. Na dno kompostnika položimo plast grobega materiala, kot so zmleti leseni delci in slama. Na to naložimo 15 cm debelo plast kuhinjskih in vrtnih odpadkov, ki jo pokrijemo s plastjo (2,5 cm) vrtno zemlje in vrtnih odpadkov. Če slednjih nimamo, uporabimo papir, lepenko, žagovino, slamo, lesni pepel, čajne vrečke, kavne filtre, bombažne in svilene ostanke, hišne pometine in prah iz sesalnikov. V takem zaporedju počasi sestavljamo kompostni kup do vrha kompostnika. Kup mora biti zaščiten s pokrovom, vseskozi pa moramo skrbeti tudi za zadostno vlago in zračenje.

Biološki odpadki

To vrsto odpadkov, je potrebno ločevati že v kuhinji, kjer je potrebno postaviti primerno posodo s pokrovom v katero se zbira vse vrste odpadkov biološkega izvora, katere lahko predate v predelavo (če želite to storitev si naročite posodo pri izvajalcu, kar je dodatni strošek), ali pa jih sami kompostirate na svojem vrtu, oziroma na kmetijah odložite na gnoj! Biološke odpadke ponavadi odlagamo v rjavo posodo, z nalepko **BIOLOŠKI ODPADKI**. Teh posod ne uporabljajo individualna gospodinjstva na vašem območju, ker jih boste sami kompostirali na svojem vrtu, ampak samo večstanovanjske hiše in center mesta!

Ne pozabimo, da je kompostiranje naraven proces, ki je v naravi vseskozi prisoten. Iz odmrlga rastlinja, živalskih odpadkov in mrtvih organizmov počasi nastaja rodovitni humus. Tak proces bi potekal tudi v našem kompostniku oz. kompostnem kupu, ki ga lahko jemljemo kot živ organizem, v katerem množica majhnih talnih živalic, mikroorganizmov in gliv neutrudno dela za nas. Tovamo, v kateri bodo ti mali delavci iz organskih odpadkov proizvajali kompost, imenujemo kompostnik, ki je lahko preprost silos iz lesa, kovine ali plastike s pokrovom in luknjami oz. režami v stenah in pokrovu zaradi potrebnega zračenja.



Procesu, ki poteka v kompostniku, rečemo tudi trohnenje. Da bo ta proces potekal pravilno, moramo skrbeti za zadostno vlago in prezračevanje.



Za pospešitev procesa kompostiranja lahko dodajamo razne pospeševalce, ki so v ustreznih prodajalnah vedno dostopni.

Po nekaj dneh, ko bo proces trohnenja v kompostniku v polnem zamahu, se bo temperatura v njegovi sredini dvignila do 60 stopinj. Ko drobni delavci prve, vroče faze končajo svoje delo, se bo kompostni kup počasi ohladil, razgrajevanje pa bodo prevzeli drugi delavci med katerimi so zelo pomembni deževniki. V 6 do 12 mesecih se bo kompostni kup počasi posedel in postal podoben temno rjavu gozdnju pihni. Pridelali bomo zrel kompost.

Kako uporabiti pridelani kompost

Zrel kompost presejemo skozi fino sito in ga uporabimo za lončnice, gredice. Grobi, nepresejani kompost pa lahko uporabimo za gnojenje sadnega drevja in večjih rastlin. Kompost lahko raztresemo po površini ali pa ga plitvo zamešamo v zemljo.

Kaj naj naredim z odpadki?

Odpadki so uporabne surovine

Izberite običajen dan in spremljajte, koliko odpadkov proizvedete doma. Začnite takoj zjutraj: jutranji časopis, usedlina kave in lupina pomaranče, prazna plastenka mleka, papirna vrečka, prazna embalaža šampona ... Popoldan pa: plastične in papirne nakupovalne vrečke, ostanki zelenjave, ovojnine in embalaža sestavin za kosilo, prazna konzerva, prazna steklenica pijače in ostanki hrane po kosilu.

Kako in kam z vsemi odpadki? Možnosti sta dve: vse skupaj lahko brezbržno zmečemo v en sam koš za odpadke, lahko pa se ustavimo in pomislimo, koliko uporabnih surovin je v njih. To so surovine, ki jih v sodobnih centrih za ravnanje z odpadki reciklirajo in predajo v ponovno uporabo.

Takšno ravnanje prispeva k zmanjšanju količine odladenih odpadkov in varovanju okolja. Seveda pa procesa ponovne uporabe odpadkov ne moremo vzpostaviti, če v gospodinjstvih odlagamo vse odpadke v isti koš in jih takšne tudi odložimo v en sam skupni zabojnik.

Rešitev je v ločenem zbiranju odpadkov, ki se začne že v naših domovih.

Kako?

Naše stanovanje

Ločujmo odpadke že doma. Papir, steklo, plastiko, kovine, biološke in druge odpadke spravljajmo ločeno.

Ekološki otoki

Ekološki otoki so skupine zabojnikov, ki so postavljeni v stanovanjskih naseljih. Vanje odlagamo doma ločeno zbrane odpadke, kot so papir, karton, steklo, plastika, kovine in drugo. V vsak zabojnik odlagamo eno samo vrsto odpadkov. Katere vrste odpadkov odlagamo v posamezne zabojnike, nam povesta barva pokrova in napis na zabojniku.

Odpadkov NIKAR ne odmetavajte v jame! To je kaznivo dejanje, ki je sankcionirano s plačilom kazni in lastnoročnim odstranjevanjem odpadkov iz površine kamor ste jo odvrgli. Okoljski inšpektor:

Zbirni centri

Zbirni center je sodobno urejen prostor, opremljen za ločeno zbiranje inčasno hranjenje posameznih ločenih frakcij. V zbirni center lahko vsi prebivalci brezplačno pripeljejo odpadke in jih oddajo na posebej urejena mesta.

Zbirni center je opremljen z zabojniki za ločeno oddajanje naslednjih vrst odpadkov:

- papir in lepenko vseh vrst in velikosti, vključno z odpadno embalažo iz papirja in lepenke,
- steklo vseh velikosti in oblik, vključno z odpadno embalažo iz stekla,
- plastiko, vključno z odpadno embalažo iz plastike ali sestavljenih materialov,
- odpadke iz kovin, vključno z odpadno embalažo iz kovin,
- les, vključno z odpadno embalažo iz lesa,
- gradbene odpadke,
- gume,
- druge mešane odpadke,
- oblačila in tekstil,
- nevarne odpadke iz gospodinjstev,
- kosovne odpadke.

V večini zbirnih centrov je poseben prostor za zbiranje **nevarnih odpadkov**, ki je ustrezno zavarovan in opremljen z lovilno posodo. V njem so nameščeni manjši zabojniki za različne vrste nevarnih odpadkov iz gospodinjstev, kot so: odpadne baterije in akumulatorji, odpadna zdravila, kemikalije, pesticidi, odpadna olja, barve, laki, stara računalniška oprema in podobno. Zbrane nevarne odpadke lahko prebivalci pripeljejo in brezplačno oddajo pod nadzorom pooblaščenih osebe ali jih oddajo v času zbiralnih akcij na terenu.

ZBIRNI CENTER za individualni dovoz odpadkov KIDRIČEVO



OBČINA KIDRIČEVO
Ulca Benca Kolodžarja 25
2223 Kidričevo
Tel: 02 798 90 10, fax: 02 798 90 18

ODPIRALNI ČAS
torek in četrtek
10.00 - 18.00
sobota
8.00 - 13.00



UPRAVLJALEC:
ČISTO MESTO
Ptuj
Čisto mesto 26, 2302 Ptuj
Tel: 02 798 90 20, fax: 02 798 90 20

Olga Fekonja, tel: 748 29 86

Kaj je recikliranje odpadkov?

Količine odpadkov nenehno naraščajo, prav tako naraščajo tudi stroški ravnanja z njimi. Zato je pomembno, da si prizadevamo za ločeno zbiranje odpadkov, kar omogoča njihovo nadaljnjo predelavo. Veliko večino odpadkov, kot je npr. star časopisni papir, odpadne aluminijaste pločevinke, plastenke in steklenice lahko namreč z ustrezno obdelavo in predelavo uporabimo za izdelavo novih izdelkov. **Proces, v katerem odpadke predelamo in jih ponovno uporabimo, imenujemo recikliranje.**

Zakaj je pomembno recikliranje odpadkov?

Recikliranje je sestavni del gospodarnega in odgovornega ravnanja z odpadki. Z recikliranjem **zmanjšamo količino končno odloženih odpadkov** na odlagališčih, prav tako pa tudi:

- **ohranjamo naravne vire**, ko določeno surovino uporabimo več kot enkrat,
- **prihranimo energijo**, saj je za proizvodnjo izdelkov iz recikliranih materialov običajno potrebno manj energije, kot za izdelavo izdelkov iz novih surovin, ter
- **zmanjšamo onesnaževanje okolja.**

Mednarodni znak za recikliranje

Mednarodni znak za recikliranje imenujemo **Mobiusova zanka** in predstavlja tri osnovne faze recikliranja. S tem znakom so označeni izdelki, ki jih je po uporabi oziroma na koncu življenjskega cikla mogoče ločeno zbrati in reciklirati.



Kako recikliramo?

Krog recikliranja sestavljajo tri osnovne faze:

1. **zbiranje odpadkov:** Če želimo posamezne vrste odpadkov reciklirati, jih moramo doma ločeno zbirati in jih ločeno oddati v zabojnike na ekoloških otokih (papir, steklo, plastika, kovina) ali v zbirnih centrih (odpadna električna in elektronska oprema, baterije, gradbeni material, tekstil, nevarni odpadki, itd);
2. **predelava v nov izdelek:** ločeno zbrane odpadke komunalna podjetja odpeljejo v sortirnico v

Za odpadke v občini Kidričevo skrbi podjetje ČISTO MESTO.

Kontaktirate jih lahko na:

ČISTO MESTO PTUJ, Podjetje za gospodarjenje z odpadki d.o.o.
Dornavska c. 26
2250 Ptuj

Tel.: ++386-02 780 90 20
Fax.: ++386-02 780 90 30
e-mail: info@cistomesto.si

Za druga vprašanja glede odpadkov v občini Kidričevo se obrnite na občinsko okoljsko inšpektorico:

mag. **Olga FEKONJA**
telefon: 748 29 86
e-pošta: olga.fekonja@ptuj.si

Recikliranje omogočamo s pravilnim oddajanjem odpadkov!

V kolikor so v posameznem zabojniku na ekoloških otokih nepravilno odloženi odpadki, teh odpadkov ne bo mogoče reciklirati. Primer: če v zabojnik za steklo odložimo vetrobransko steklo ali ogledalo, onemogočimo predelavo celotne vsebine zabojnika. Zato bodimo še posebej pozorni na napise na zabojnikih, kaj lahko odlagamo vanje in česa ne.

Regionalni center za ravnanje z odpadki, kjer odpadke dodatno sortirajo na posamezne frakcije, stisnejo v bale ter posredujejo v predelavo. Specializirana podjetja jih obdelajo (ločijo posamezne snovi) in predelajo v surovine, ki jih je mogoče ponovno uporabiti za izdelavo novih izdelkov; in

3. **nakup izdelka iz recikliranih materialov:** tudi kupci se moramo obnašati odgovorno, zato moramo biti pri nakupu izdelkov pozorni, ali so ti izdelani iz recikliranega materiala oziroma ali so označeni z znakom za recikliranje.



Naša obveza, kot povzročiteljev je, da odpadke ločujemo in jih odlagamo v namenske posode na območju občine, kjer živimo. Vsekakor pa je pomembno, da si za to zagotovimo možnosti že na **izvoru nastanka odpadka**, saj je potem ravnanje z njimi prijaznejše in enostavnejše.

Ločujemo tiste odpadke, ki jih je mogoče ponovno predelati, oziroma jih je potrebno varno odstraniti. To so: PAPIR, STEKLO, PLASTIČNA in KOVINSKA EMBALAŽA. Nadalje je potrebno ločevati BILOŠKE ODPADKE, katerih ni dovoljeno odlagati v posodo doma med **ostale odpadke**, ampak jih gospodinjstva v individualnih hišah kompostirajo na svojem vrtu, v kolikor nimajo teh možnosti, si naročijo pri izvajalcu dodatno storitev ter ustrezno posodo.

Še posebej moramo biti pozorni in dovolj osveščeni za pravilno ravnanja z NEVARNIMI ODPADKI. V naših gospodinjstvih nastajajo še KOSOVNI in GRADBENI ODPADKI, katere moramo ločevati in predajati odstranjevalcem, nikakor pa jih ni dovoljeno odlagati v naravo!

Po izločitvi vseh še »koristnih« odpadkov nam na koncu ostanejo odpadki, ki jih trenutno še ni mogoče predelati ali drugače koristno izrabiti, zato jih odložite v posodo za **ostale mešane odpadke, katero imate doma.**

